

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

(Afskaffelse af indtægtsregulering af folke-, senior- og førtidspension på grund af ægtefælle eller samlevers arbejdsindtægt samt sikring mod frakendelse af førtidspension i en tre-årig periode m.v.)

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 234 af 12. februar 2021, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 2587 af 28. december 2021, foretages følgende ændringer:

1. I § 29, stk. 1, nr. 7, indsættes efter »en folkepensionists«: »egen«.

2. I § 29, stk. 1, indsættes som nr. 10:

»10) Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter nr. 1 bortses fra en eventuel ægtefælles eller samlevers positive indtægt ved personligt arbejde.«

3. I § 29, stk. 5, 2. pkt., udgår »personligt arbejde,« og », efterløn«.

4. § 32 a, stk. 1, nr. 6, affattes således:

»6) Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter nr. 1 bortses fra en eventuel ægtefælles eller samlevers positive indtægt ved personligt arbejde.«

5. § 43 a, stk. 1, ophæves og i stedet indsættes:

»Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at retten til førtidspension efter § 16 skal være hvilende, hvis pensionisten anmoder herom, eller hvis en pensionist under 60 år i en længere periode har arbejdsindkomst, som kan være et udtryk for, at pensionisten vedvarende vil kunne være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler for vurderingen af, hvornår førtidspension kan gøres hvilende.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

6. I § 44 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Uanset stk. 1 kan kommunalbestyrelsen ikke træffe afgørelse om frakendelse af førtidspension i perioden fra den 1. januar 2023 til og med den 31. december 2025. Uanset 1. pkt. kan førtidspensionen frakendes i særlige tilfælde.«

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.

§ 2

I lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 233 af 12. februar 2021, som ændret ved § 2 i lov nr. 707 af 26. april 2021, § 4 i lov nr. 1171 af 8. juni 2021 og § 2 i lov nr. 2587 af 28. december 2021, foretages følgende ændringer:

1. § 26, stk. 1, 3. pkt., affattes således:

»Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter § 25, stk. 1 bortses fra en eventuel ægtefælles eller samlevers positive indtægt ved personligt arbejde.«

2. I § 26, stk. 3, 2. pkt. udgår »personligt arbejde,« og »efterløn«, og », overgangsydelse« ændres til: »eller overgangsydelse«.

§ 3

I lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats, som ændret senest ved lov nr. 2590 af 28. december 2021, foretages følgende ændring:

1. I § 106, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »fleksydelse«: », tidlig pension, seniorpension«.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2022, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. §§ 1 og 2 træder i kraft den 1. januar 2023.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse	
1.	Indledning
2.	Lovforslagets hovedpunkter
2.1.	Afskaffelse af indtægtsregulering af folke-, senior- og førtidspension på grund af ægtefælle eller samlevers arbejdsindtægt
2.1.1.	Gældende ret
2.1.2.	Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.2.	Sikring mod frakendelse af førtidspension i en tre-årig periode
2.2.1.	Gældende ret
2.2.2.	Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.3.	Hvilende pension
2.3.1.	Gældende ret
2.3.2.	Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.4.	Ændring i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats – justering af mindre intensiv indsats
2.4.1.	Gældende ret
2.4.2.	Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3.	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5.	Administrative konsekvenser for borgerne
6.	Klimamæssige konsekvenser
7.	Miljø- og naturmæssige konsekvenser
8.	Forholdet til EU-retten
9.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10.	Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen (Socialdemokratiet) og Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Kristendemokraterne har den 21. januar 2022 indgået en række reformer, herunder aftale om *Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked*. Aftalen blev opdateret den 4. marts 2022.

Lovforslaget udmønter den del af aftalen, der handler om at give seniorerne stærkere tilskyndelse til at arbejde efter folkepensionsalderen samt at få flere i arbejde.

Det foreslås i overensstemmelse med aftalen at ændre reglerne, så social pension udbetales uafhængigt af en ægtefælle eller samlevers arbejdsindkomst. Det betyder, at folke-, senior- og førtidspensionister (både på ny og gammel ordning, dvs. tilkendt efter reglerne gældende efter eller før 1. januar 2003) vil kunne modtage deres pension uafhængigt af, om deres ægtefælle eller samlever har en arbejdsindkomst. Forslaget forventes at bidrage til, at flere seniorer og pensionister vil fortsætte med at arbejde, idet de med forslaget ikke længere behøver bekymre sig om, hvorvidt arbejdsindkomst medfører en reduktion i deres ægtefælle eller samlevers pension.

Det foreslås endvidere at etablere en midlertidig ordning, hvor kommunerne i perioden fra den 1. januar 2023 til og med den 31. december 2025 ikke kan frakende førtidspensionen. Ordningen skal i overensstemmelse med aftalen sikre, at førtidspensionister kan tage supplerende beskæftigelse uden risiko for at miste førtidspensionen. Det betyder, at førtidspensionister i perioden har sikkerhed for at bevare retten til førtidspension, uanset hvor meget de arbejder. Der vil administrativt blive fastsat regler om, at pensionen gøres hvilende, dvs. at udbetalingen sættes i bero, hvis der er tale om en relativt høj arbejdsindkomst.

Desuden indeholder lovforslaget en justering af bestemmelsen om mindre intensiv indsats i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, så to nyere pensionsordninger, tidlig pension og seniorpension, omfattes af bestemmelsen.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Afskaffelse af indtægtsregulering af folke-, senior- og førtidspension på grund af ægtefælle eller samlevers arbejdsindtægt

2.1.1. Gældende ret

Efter lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 234 af 12. februar 2021, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 2587 af 28. december 2021 og lov

om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 233 af 12. februar 2021, som ændret ved § 2 i lov nr. 707 af 26. april 2021, § 4 i lov nr. 1171 af 8. juni 2021 og § 2 i lov nr. 2587 af 28. december 2021, indtægtsreguleres pensionen til folke-, senior- og førtidspensionister (ny og gammel ordning) blandt andet på baggrund af pensionistens og en eventuel ægtefælle eller samlevers indtægt, herunder indtægt ved personligt arbejde.

For folkepensionister indtægtsreguleres grundbeløbet på baggrund af pensionistens egen indtægt ved personligt arbejde. For førtidspensionister på gammel ordning, dvs. tilkendt efter reglerne gældende før 1. januar 2003, indtægtsreguleres grundbeløbet på baggrund af pensionistens personlige indkomst, positive kapitalindkomst og aktieindkomst, bortset fra aktieudbytte op til 5.000 kr. Indtægt ved personligt arbejde indgår i den personlige indkomst.

For både folkepensionister og førtidspensionister på gammel ordning indtægtsreguleres pensionstillægget på baggrund af pensionistens og en eventuel ægtefælle eller samlevers samlede indtægt. I indtægtsgrundlaget for pensionstillægget indgår personlig indkomst, positiv kapitalindkomst og aktieindkomst, bortset fra aktieudbytte op til 5.000 kr. Indtægt ved personligt arbejde indgår i den personlige indkomst.

Retten til varmetillæg, helbredstillæg og mediecheck til modtagere af folkepension og førtidspension på gammel ordning, samt den supplerende pensionsydelse (ældrecheck) til folkepensionister, er blandt andet betinget af størrelsen af pensionistens personlige tillægsprocent. Den personlige tillægsprocent fastsættes på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælle eller samlevers samlede indtægt. I indtægtsgrundlaget for den personlige tillægsprocent indgår personlig indkomst, positiv kapitalindkomst og aktieindkomst, bortset fra aktieudbytte op til 5.000 kr. Indtægt ved personligt arbejde indgår i den personlige indkomst. Den personlige tillægsprocent kan være mellem 0 og 100. Jo højere den personlige tillægsprocent er, jo mere kan pensionisten få i varmetillæg, helbredstillæg og supplerende pensionsydelse (ældrecheck). Den personlige tillægsprocent skal være 100, for at pensionisten har ret til mediecheck.

Personligt tillæg kan ydes til folkepensionister og førtidspensionister på gammel ordning, hvis økonomiske forhold er særligt vanskelige. Personligt tillæg tildeles af kommunen på baggrund af en konkret og individuel vurdering af pensionistens økonomiske forhold. Indtægt ved personligt arbejde kan indgå som en del af denne konkrete og individuelle vurdering.

En folkepensionist har et bundfradrag på op til 122.004 kr. i et kalenderår. Bundfradraget gælder for pensionistens egen indtægt ved personligt arbejde, og indgår ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget for folkepensionistens pensionstillæg og den personlige tillægsprocent. Er folkepensionisten gift eller samlevende med en anden folkepensionist, har pensionisten tilsvarende et bundfradrag på op til 122.004 kr. for ægtefællen eller samleverens indtægt ved personligt arbejde. Såfremt den ene af folkepensionisterne ikke udnytter bundfradraget, er det ikke muligt at overføre en uudnyttet del af bundfradraget til den anden folkepensionist.

En førtidspensionist på gammel ordning, som er gift eller samlevende med en folkepensionist, har ligeledes et bundfradrag på op til 122.004 kr. i et kalenderår for ægtefællen eller samleverens indtægt ved personligt arbejde. Bundfradraget indgår ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget for førtidspensionistens pensionstillæg og personlige tillægsprocent.

Seniorpension og førtidspension på ny ordning, dvs. tilkendt efter reglerne gældende fra og med 1. januar 2003, indtægtsreguleres på baggrund af pensionistens og en eventuel ægtefælle eller samlevers samlede indtægt. I indtægtsgrundlaget indgår personlig indkomst, positiv kapitalindkomst og aktieindkomst, bortset fra aktieudbytte op til 5.000 kr. Indtægt ved personligt arbejde indgår i den personlige indkomst.

En seniorpensionist eller førtidspensionist på ny ordning, der er gift eller samlevende med en folkepensionist, har et bundfradrag på op til 30.000 kr. i et kalenderår for ægtefællens eller samleverens indtægt ved personligt arbejde. Bundfradraget indgår ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget for senior- eller førtidspensionistens pensionstillæg.

Indtægt ved personligt arbejde omfatter lønindtægt eller indtægt, der midlertidigt træder i stedet herfor, samt indtægt fra egen virksomhed, i hvis drift den pågældende tager aktivt del i, såfremt disse indtægter indgår i den personlige indkomst efter § 3, stk. 1, i personskatteloven. Indtægt ved personligt arbejde er yderligere defineret i bekendtgørelse om social pension (bekendtgørelse nr. 2238 af 29. december 2020) §§ 33 og 34, og i lov om social pension § 27, samt den dertil knyttede praksis. Efter praksis betragtes fx efterløn som indtægt ved personligt arbejde.

Indtægt ved personligt arbejde for selvstændigt erhvervsdrivende kan udgøre enten positiv eller negativ indkomst, dvs. overskud eller underskud i virksomheden. Underskud i virksomheden kan medføre, at den personlige indkomst bliver negativ. Ved opgørelse af pensionisters indtægtsgrundlag tages der hensyn til skattelovgivningens regler om bl.a. fradrag af negativ

personlig indkomst i kapitalindkomst og overførsel af negativ indkomst til fradrag i en ægtefælles indkomst.

2.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af aftalen om *Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked*, at aftalepartierne er enige om at ændre reglerne, så pensionen udbetales uafhængigt af en ægtefælle eller samlevers arbejdsindkomst. Aftalepartierne er enige om, at det betyder, at folkepension, førtidspension (ny og gammel ordning) og seniorpension ikke længere vil blive nedsat på grund af en ægtefælle eller samlevers arbejdsindkomst.

Det foreslås, at definere arbejdsindkomst som begrebet i dag defineres i pensionsloven. Dermed tages der udgangspunkt i begrebet indtægt ved personligt arbejde, hvilket er samme definition som anvendes ved beregning af folkepensionens grundbeløb.

Det foreslås i forlængelse heraf, at der i indtægtsgrundlaget for beregningen af pensionstillægget til folkepensionister og førtidspensionister på gammel ordning, ikke fremover skal indgå positiv indtægt ved personligt arbejde fra en eventuel ægtefælle eller samlever.

Forslaget medfører, at pensionstillægget for folkepension og førtidspension på gammel ordning kun vil blive nedsat som følge af pensionistens egen indtægt ved personligt arbejde, samt øvrige samlede indtægter fra pensionisten og en eventuel ægtefælle eller samlever, der ikke har karakter af positiv indtægt ved personligt arbejde.

Det foreslås tilsvarende, at der i indtægtsgrundlaget for beregning af seniorpension og førtidspension på ny ordning, ikke fremover skal indgå positiv indtægt ved personligt arbejde fra en eventuel ægtefælle eller samlever. Seniorpension og førtidspension vil således også kun blive nedsat som følge af pensionistens egen indtægt ved personligt arbejde, samt øvrige samlede indtægter fra pensionisten og en eventuel ægtefælle eller samlever, der ikke har karakter af positiv indtægt ved personligt arbejde.

Det foreslås endvidere, at der i indtægtsgrundlaget for beregningen af den personlige tillægsprocent for modtagere af folkepension og førtidspension på gammel ordning, fremover ikke skal indgå positiv indtægt ved personligt arbejde fra en eventuel ægtefælle eller samlever. Det vil medføre, at varmetillæg, helbredstillæg og mediecheck til folkepensionister og førtidspensionister på gammel ordning og den supplerende pensionsydelse (ældrecheck) til folkepensionister kun vil blive nedsat som følge af pensionistens egen

indtægt ved personligt arbejde, samt øvrige samlede indtægter fra pensionisten og en eventuel ægtefælle eller samlever, der ikke har karakter af positiv indtægt ved personligt arbejde.

Det vil medføre, at gifte og samlevende pensionister, der er gift med en anden modtager af folkepension eller førtidspension på gammel ordning, hver især vil kunne få beregnet forskellige personlige tillægsprocenter og dermed kan være berettiget til forskellige størrelser af supplerende pensionsydelse (ældrecheck), helbredstillæg og varmetillæg.

Det har været overvejet, om der som konsekvens af aftalen skal foretages ændringer i reglerne om varmetillæg. To gifte eller samlevende modtagere af folkepension eller førtidspension på gammel ordning modtager efter gældende regler ét fælles varmetillæg, og størrelsen af varmetillægget vil fremover kunne afhænge af, hvem af pensionisterne, der søger om tillægget, hvis de har forskellige tillægsprocenter. Det vurderes imidlertid at være mest hensigtsmæssigt, at der ikke ændres i reglerne om og administrationen af varmetillægget. Dette skyldes særligt hensynet til en administrativt enkel ordning for pensionisterne, som skal fremvise dokumentation for deres varmeudgifter for at være berettiget til varmetillægget. Således vil gifte og samlevende pensionister fortsat alene kunne være berettiget til ét fælles varmetillæg, som udregnes for den pensionist, der har ansøgt om tillægget.

Det har videre været overvejet, om der som konsekvens af aftalen skal ske en ændring af reglerne om personligt tillæg, således at vurderingen af retten til personligt tillæg sker uden inddragelse af en eventuel ægtefælle eller samlevers arbejdsindkomst. Det vurderes at være mest hensigtsmæssigt, at der ikke ændres i kriterierne for vurderingen af en pensionists økonomiske forhold i forbindelse med tildeling af personligt tillæg, da dette tillæg kun er målrettet pensionister, hvis økonomiske forhold er særligt vanskelige, og tildeles på baggrund af en individuel og konkret vurdering. En eventuel ægtefælle eller samlevers indtægt ved personligt arbejde vil således fortsat kunne indgå som en del af denne vurdering.

Det foreslås, at bundfradraget på 122.004 kr. for indtægt ved personligt arbejde for en pensionists ægtefælle eller samlever, der modtager folkepension, bortfalder. Dette skyldes, at ægtefællen eller samleverens indtægt ved personligt arbejde fremover ikke vil indgå i beregningen af indtægtsgrundlaget, og at et uudnyttet bundfradrag efter gældende regler ikke kan overføres til pensionisten. Der vil således fremover alene være et bundfradrag på 122.004 kr. for pensionistens egen indtægt ved personligt arbejde.

Det har været overvejet, om ændringen i forhold til ikke at medtage en ægtefælle eller samlevers indtægt ved personligt arbejde skulle omfatte både positiv indkomst, fx lønindtægt og overskud fra driften i en selvstændig virksomhed, og negativ indkomst, fx underskud fra driften i en selvstændig virksomhed.

Det vurderes imidlertid, at det ikke har været hensigten med aftalen at indskrænke pensionisters ret til at lade en ægtefælle/samlevers negative indkomst indgå i pensionsberegningen.

Det foreslås derfor, at pensionister stadig skal have ret til at lade en ægtefælle/samlevers negative indtægt ved personligt arbejde indgå i pensionsberegningen.

Det vurderes ligeledes, at det ikke har været hensigten med aftalen at ændre på den grundlæggende sammenhængen mellem pensionsberegningsreglerne og skattelovgivningens regler om overførsel af indkomster.

Det foreslås derfor at fastholde, at Udbetaling Danmark ved pensionsberegningen tager hensyn til skattelovgivningens regler om overførsel af negativ indkomst til modregning i andre indkomsttyper, herunder modregning i en ægtefælles indkomst.

I overensstemmelse med aftalen foreslås det ikke at ændre de eksisterende fradragsgrenser, aftrappingsprocenter og satser i pensionssystemet. Tilsvarende ændres der ikke i reglerne om fradrag for en eventuel ægtefælles eller samlevers øvrige skattepligtige indkomster. Det vil sige, at fx udbetaling fra private pensionsordninger, samt kapitalindkomst og aktieindkomst, stadig vil kunne føre til nedsættelse af pensionen.

2.2. Sikring mod frakendelse af førtidspension i en tre-årig periode

2.2.1. Gældende ret

Efter kapitel 3 i lov om social pension er det en betingelse for at få tilkendt førtidspension efter ny ordning, at personens arbejdsevne er varigt nedsat, og at nedsættelsen er af et sådant omfang, at den pågældende ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde. Mulighederne for støtte efter den sociale eller anden lovgivning, herunder beskæftigelse i fleksjob, skal i den forbindelse være udtømt.

Førtidspension tilkendes, når det er dokumenteret, eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at den pågældendes arbejdsevne ikke kan forbedres ved deltagelse i relevante jobafklaringsforløb, ressourceforløb eller

aktiverings-, revaliderings-, behandlingsmæssige eller andre foranstaltninger. Når en førtidspension er tilkendt, skal kommunen løbende påse, om betingelserne for den tilkendte førtidspension fortsat er opfyldt.

Hvis der mod forventning er sket en væsentlig forbedring af arbejdsevnen, således at førtidspensionisten vedvarende kan forsørge sig selv ved beskæftigelse, skal kommunen frakende førtidspensionen, jf. § 44, stk. 1, i lov om social pension. Pensionisten kan også selv rejse sag om frakendelse af førtidspension, jf. § 44, stk. 2, i lov om social pension. Når pensionisten er fyldt 60 år, kan pensionen ikke frakendes uden pensionistens samtykke, jf. § 44, stk. 3, i lov om social pension.

Det sker sjældent, at førtidspension frakendes. Ud af knap 100.000 førtidspensionister under 60 år på ny ordning, var der i 2020 således under 20 personer, der fik frakendt førtidspensionen.

2.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Frakendelse af førtidspension sker for et begrænset antal førtidspensionister hvert år, og alene i tilfælde, hvor førtidspensionistens arbejdsevne mod forventning er forbedret varigt, så de vedvarende kan forsørge sig selv ved arbejde. Det udelukker dog ikke, at der kan være nogle førtidspensionister, som er bekymrede for at få frakendt førtidspensionen, og derfor afholder sig fra at arbejde.

Det fremgår af aftale om *Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked*, at kommunen i en tre-årig periode ikke skal kunne frakende førtidspension. Formålet er at sikre, at førtidspensionister kan tage supplerende beskæftigelse uden risiko for at miste førtidspensionen.

Det foreslås, at der fastsættes en bestemmelse om, at kommunen ikke kan træffe afgørelse om frakendelse af førtidspension i perioden fra den 1. januar 2023 til og med den 31. december 2025, med mindre førtidspensionisten selv anmoder om det.

Det betyder, at førtidspensionister i perioden har sikkerhed for at bevare retten til førtidspension, uanset hvor meget de arbejder.

Det skal dog ikke være muligt at have ubegrænset arbejde og samtidig få udbetalt førtidspension. Der vil således blive fastsat regler om, at pensionen gøres hvilende, dvs. at udbetalingen sættes i bero, hvis der er tale om en relativt høj arbejdsindkomst. Der henvises til bemærkningerne i pkt. 2.2.

Når den tre-årige periode er udløbet, kan kommunen efter en konkret vurdering træffe afgørelse om frakendelse af førtidspensionen, hvis pensionisten har forbedret sin arbejdsevne i en sådan grad, at pensionisten vedvarende kan forsørge sig selv ved arbejde, herunder i fleksjob. Kommunen kan tage perioder med arbejde, som er placeret i perioden fra den 1. januar 2023 til og med den 31. december 2025, med i den samlede vurdering af, om pensionisten har forbedret sin arbejdsevne i en sådan grad, at førtidspensionen skal frakendes.

Hvis førtidspensionen er gjort hvilende, og den fortsat er hvilende ved udløbet af den tre-årige periode, bør kommunen først vurdere pensionistens fortsatte ret til førtidspension, når pensionen ikke længere er hvilende.

Det foreslås, at førtidspensionen i perioden fra den 1. januar 2023 til og med den 31. december 2025 i særlige tilfælde kan frakendes. Det kan f.eks. være i tilfælde af at førtidspensionisten bevidst har opgivet urigtige oplysninger, der har betydning for retten til førtidspension, i forbindelse med tilkendelsen.

2. 3. *Hvilende pension*

2.3.1. *Gældende ret*

Hvis en førtidspensionist har indkomster over en vis grænse, herunder ved arbejde, samtidig med, at der udbetales førtidspension, nedsættes førtidspensionen. Hvor meget førtidspensionen nedsættes, afhænger bl.a. af, om førtidspensionisten er enlig eller har en ægtefælle/ samlever. Det har også betydning, om ægtefællen/samleveren også er pensionist.

En enlig førtidspensionist, som i løbet af året har haft en indtægt før skat på 200.000 kr., får nedsat førtidspensionen med ca. 35.000 kr., og førtidspensionen udgør dermed ca. 197.000 kr. (2022-niveau) i førtidspension. Hvis førtidspensionisten i stedet har en indtægt på 300.000 kr. før skat, nedsættes førtidspensionen med ca. 65.000 kr., og førtidspensionisten får dermed ca. 167.000 kr. (i 2022-niveau) i førtidspension. Førtidspensionen bortfalder helt ved en indtægt på 857.000 kr. (2022-niveau).

Hvis førtidspensionisten i en periode arbejder i et omfang, så vedkommende kan forsørge sig selv, kan pensionen gøres hvilende, jf. § 43 a, i lov om social pension. At pensionen gøres hvilende betyder, at udbetalingen af pensionen stoppes, mens vedkommende f.eks. prøver kræfter med arbejds-

markedet på almindelige vilkår eller i et fleksjob. I den periode får førtidspensionisten løn fra sin arbejdsgiver, men pensionisten kan til enhver tid vælge at få sin pensionsudbetaling genoptaget, hvis vedkommende ikke længere arbejder. Der skal ikke søges om og tilkendes førtidspension på ny.

Dermed kan man hindre, at borgere, der forsørger sig selv ved arbejde, samtidig modtager førtidspension.

Der er ikke fastsat regler om, hvor meget en førtidspensionist skal tjene, før kommunen skal overveje, om pensionen skal gøres hvilende.

2.3.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af aftale om *Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked*, at der som led i den midlertidige suspension af kommunens mulighed for at frakende førtidspension skal fastsættes regler således, at pensionen gøres hvilende, dvs. at udbetalingen sættes i bero, hvis der er tale om en relativt høj arbejdsindkomst.

Der er på lov- eller bekendtgørelsesniveau ikke fastsat retningslinjer for, hvornår en førtidspension kan gøres hvilende, herunder hvor meget en førtidspensionist skal tjene, før kommunen skal overveje, om pensionen skal gøres hvilende.

Det foreslås derfor, at det fastsættes i lov om social pension, at førtidspensionen kan gøres hvilende, hvis pensionisten anmoder herom, eller hvis en førtidspensionist under 60 år i en længere periode har arbejdsindkomst, som kan være et udtryk for, at pensionisten vedvarende kan være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde.

Det foreslås også, at beskæftigelsesministeren bemyndiges til at fastsætte regler for vurderingen af, hvornår førtidspension kan gøres hvilende. Bemyndigelsen forventes at blive anvendt til at fastsætte regler om, at kommunen som udgangspunkt kan tage initiativ til at gøre førtidspensionen hvilende, hvis pensionisten i en længere periode har haft en indtægt, der svarer til ca. 220.000 kr. årligt (2022-niveau). Beløbet svarer til det, der gør sig gældende for seniorpensionsordningen, og vil sikre, at pensionisten har et rimeligt forsørgelsesgrundlag, når pensionen gøres hvilende.

Hvorvidt kommunen træffer afgørelse om at gøre en førtidspension hvilende, vil fortsat bero på en konkret vurdering. Beløbsgrænsen vil indgå som et element i den samlede vurdering af, om førtidspensionisten vedvarende vil kunne være selvforsørgende ved arbejdet.

Udbetaling Danmark, som udbetaler førtidspensionen, sender en gang årligt lister til kommunerne over førtidspensionister, der har større indkomster ved arbejde. På den baggrund kan kommunen vurdere, om der er grundlag for at overveje, om førtidspensionen skal gøres hvilende.

Det forventes også, at der fastsættes regler om, at førtidspensionen gøres hvilende, hvis pensionisten overgår til et fleksjob.

2.4. Ændring i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats – justering af mindre intensiv indsats

2.4.1. Gældende ret

Efter den gældende § 106 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LAB) er dagpengemodtagere, kontanthjælpsmodtagere, uddannelseshjælpsmodtagere, overgangsydelsesmodtagere omfattet af LAB, personer i jobafklaring og ressourceforløb, ledighedsydelsesmodtagere og revalidender, som inden for de næste 6 uger skal overgå til blandt andet ordinært fuldtidsjob, fleksjob, barsel, efterløn, fleksydelse og folkepension, er som udgangspunkt ikke omfattet af pligten til at være aktivt jobsøgende efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om aktiv socialpolitik og deltage i samtaler efter kapitel 6 og 7 og tilbud efter kapitel 11-14 i LAB.

2.4.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at ordningen om mindre intensiv indsats udvides, så også de to nyere pensionsordninger, tidlig pension og seniorpension, omfattes.

Fælles for begge ordninger gælder, at borgere, som overgår til ordningerne, ikke forventes at være til rådighed for arbejdsmarkedet fremadrettet, da begge ordninger løber frem til borgeren overgår til folkepension.

Borgere, som skal overgå til de to nyere pensionsordninger, vil med den foreslåede ændring i relation til mindre intensiv indsats blive sidestillet med borgere, som skal overgå til folkepension.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Med lovforslaget udmøntes den del af delaftalen om Hurtigere i job og et stærkere arbejdsmarked som led i Aftale om en ny reformpakke for dansk økonomi, der vedrører en afskaffelse af modregning som følge af en partners arbejdsindkomst i social pension samt førtidspensionisters mulighed

for at arbejde uden risiko for at få frakendt førtidspensionen. Lovforslaget finansieres i henhold til aftalen.

For gifte og samlevende gælder det, at folkepension og senior- og førtidspension reguleres på baggrund af både pensionistens egne og en evt. ægtefælles eller samlevers indtægter. Indtægterne opgøres som skattepligtig personlig indkomst, herunder arbejdsindkomst, samt positiv kapitalindkomst og aktieindkomst over et vist niveau. På det grundlag opgøres der efter gældende regler et samlet indtægtsgrundlag for parret, som ligger til grund for, hvor meget der udbetales i social pension.

Med lovforslaget ændres reglerne, så pensionsydelsen udbetales uafhængigt af en ægtefælles eller samlevers arbejdsindkomst. Det betyder, at der helt ses bort fra en partners arbejdsindkomst i forbindelse med opgørelse af det indtægtsgrundlag, der ligger til grund for beregningen af pensionsydelsen, herunder den personlige tillægsprocent, der ligger til grund for udbetaling af den supplerende pensionsydelse (ældrechecken) samt evt. tillægsydelse såsom helbredstillæg, varmetillæg og mediechecken.

Det forventes, at omkring 100.000 pensionister med lovforslaget ikke længere vil opleve en reduktion i ydelsen som følge af en partners arbejdsindkomst i 2023. Heraf skønnes det, at berøre ca. 65.000 folkepensionister, som i gennemsnit vil modtage godt 20.000 kr. mere i årlig udbetalt pensionsydelse (før skat), og at berøre ca. 30.000 senior- og førtidspensionister, som i gennemsnit vil modtage knap 35.000 kr. mere i årlig udbetalt pensionsydelse (før skat).

En afskaffelse af modregning som følge af en partners arbejdsindkomst i social pension vil således medføre øgede udgifter til folkepension og senior- og førtidspension. Hertil følger afledte merudgifter til tillægsydelse til pensionister, der bl.a. udbetales på grundlag af den personlige tillægsprocent. Forslaget vurderes herudover at medføre adfærdsmæssige konsekvenser, der indebærer en provenugevinst for det offentlige, som følge af ændret arbejdsudbud blandt pensionister samt deres ægtefæller eller samlevende grundet en øget økonomisk incitament til beskæftigelse. Adfærdsvirkningen afspejler en forventet afledt stigning i arbejdsudbuddet svarende til ca. 1.650 fuldtidspersoner.

Det vurderes på dette grundlag, at en afskaffelse af modregning som følge af en partners arbejdsindkomst i social pension vil indebære ydelsesmæssige merudgifter på 2.576 mio. kr. i 2023, 2.653 mio. kr. i 2024 og årligt 2.721 mio. kr. fra 2025. Efter skat, tilbageløb og adfærd skønnes merudgifterne til

801 mio. kr. i 2023, 818 mio. kr. i 2024 og årligt 842 mio. kr. fra 2025, jf. tabel 1.

Tabel 1: Ydelsesmæssige konsekvenser

<i>Merudgifter i mio. kr., 2022-pl.</i>	2023	2024	2025	Varigt
Statslige udgifter i alt	1.900,4	1.988,0	2.079,9	2.079,9
Heraf:				
Folkepension	1.495,0	1.597,0	1.708,0	1.708,0
Senior- og førtidspension	361,2	346,8	329,2	329,2
Helbrestillæg	13,5	13,5	13,0	13,0
Varmetillæg	13,5	13,5	13,5	13,5
Mediecheck	18,0	18,0	17,0	17,0
Boligydelser	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Kommunale udgifter i alt	675,6	665,0	641,1	641,1
Heraf:				
Ydelser omfattet af budgetgaranti	657,8	647,2	623,8	623,8
Øvrige indkomstoverførsler	17,8	17,8	17,3	17,3
Umiddelbar merudgift i alt	2.576,0	2.653,0	2.721,0	2.721,0
Efter skat, tilbageløb og adfærd	801,0	818,0	842,0	842,0

Anm: Afrunding kan medføre, at tallene ikke summer til totalen. Den varige virkning er opgjort som virkningen i 2025. De anførte økonomiske konsekvenser af forslaget er baseret på samme beregningsgrundlag som anvendt i forbindelse med *Aftale om en ny reformpakke for dansk økonomi*, om end der er foretaget beregningstekniske korrektioner med henblik på en konsolidering af skønnene. Aftalen bidrager til, at fjerne en betydelig del af de barrierer for brugen af aldersopsparing, der relaterer sig til modregning. Forslaget kan således afspejle sig i en øget indbetaling til aldersopsparing på bekostning af indbetaling til fradragsberettigede pensionsordninger og ordninger med bortseelsesret. Det vil indebære en fremrykning af skatteprovenu fra beskatning af pensionsopsparing, som ikke er indregnet i de opgjorte virkninger af forslaget.

Det skønnes endvidere, at forslaget vil medføre administrative merudgifter for Udbetaling Danmark til systemmæssige tilretninger mv. i størrelsesordenen på 10 mio. kr. i 2022.

Lovforslagets element om at etablere en midlertidig ordning der skal sikre, at førtidspensionister kan tage supplerende beskæftigelse uden risiko for at få frakendt førtidspensionen, samt øvrige ændringer, vurderes at have ingen eller yderst begrænsede økonomiske konsekvenser.

De økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Lovforslaget vurderes ikke at have konsekvenser for regionerne.

Ved udarbejdelsen af lovforslaget er der taget stilling til de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning, nedenfor gennemgås principperne.

Lovforslaget er i overensstemmelse med princip 1 om enkle og klare regler, da lovforslaget tager udgangspunkt i klare og veldefinerede begreber, der allerede eksisterer i pensionslovgivningen, f.eks. begreberne ægtefælle, samlever, indtægt ved personligt arbejde og indtægtsgrundlag.

Lovforslaget indeholder ikke elementer hvor princip 2 om digital kommunikation er relevant, da der med lovforslaget ikke ændres på de eksisterende digitale kommunikationsløsninger og selvbetjeningsløsninger.

Lovforslaget lever op til princip 3 og princip 4 om automatisk sagsbehandling, ensartede begreber og genbrug af data. Der bliver foretaget en automatisk sagsbehandling i forhold til beregning af pensionen, som sker på baggrund af en allerede kendt og it-understøttet løsning, samt data der i forvejen indhentes.

Princip 5 og princip 6 om datasikkerhed og anvendelse af offentlig it-infrastruktur vil blive fulgt, da Udbetaling Danmark skal overholde de eksisterende krav til datasikkerhed, og Udbetaling Danmark kan anvende de eksisterende it-løsninger, som Udbetaling Danmark anvender i dag.

I forhold til princip 7 om forebyggelse af snyd skal det bemærkes, at en væsentlig del af den kontrol, der udføres i dag ved beregning af pension, sker i forhold til løbende kontrol af pensionisters samlivsstatus og en eventuel ægtefælle eller samlevers indkomst. Det vil fortsat være relevant at foretage kontrol af disse elementer, da pensionisters pension fortsat vil afhænge af samlivsstatus og en ægtefælle eller samlevers øvrige indkomst som f.eks. kapitalindkomst.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at de fem principper for agil erhvervsrettet regulering ikke er relevante for nærværende lovforslag.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget medfører ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget medfører ingen klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Advokatrådet, Ankestyrelsen, Arbejdsløhedskassen for Selvstændige (ASE), Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES), Arbejdsmarkedets Til-lægspension (ATP), Arbejdsskadeforeningen (AVS), BDO Statsautoriseret Revisionsaktieselskab, Bedre Psykiatri, Beskæftigelsesrådet, Business Danmark, Danmarks Frie Fagforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Socialrådgiverforening, Danske A-kasser, Danske Handicaporgani-sationer, Danske Patienter, FSR - Danske Revisorer, Danske Seniorer, Da-tatilsynet, Deloitte, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH), Det Centrale Handicapråd, Erhvervsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Faglige Seniorer, Finans Danmark, Finanstilsy-net, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Foreningen af Social-, Sund-heds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Forhandlingsfællesska-bet, Forsikring og Pension, Frivilligrådet, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheforening, KL, KMD, Kooperationen, Kristelig Fagforening (KRIFA), Lægeforeningen, Pension Danmark, Psykiatrifon-den, Rigsrevisionen, Rådet for psykisk syge på arbejdsmarkedet, Rådet for, Socialt Udsatte, SAND, SIND, Sundhedskartellet, Udbetaling Dan-mark, Ældre Sagen

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre-udgifter (hvis ja, angiv om-fang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/mer-udgifter (hvis ja, angiv om-fang/Hvis nej, anfør »In-gen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	<p>Stat:</p> <p>Lovforslaget skønnes samlet set at medføre ydelsesmæs-sige merudgifter på 1.900,4 mio. kr. i 2023, 1.988,0 mio. kr. i 2024 og 2.079,9 mio. kr. årligt fra 2025.</p> <p>Kommuner:</p> <p>Lovforslaget skønnes samlet set at medføre ydelsesmæs-sige merudgifter på 675,6 mio. kr. i 2023, 665,0 mio. kr. i 2024 og 641,1 mio. kr. årligt fra 2025.</p> <p>Regioner:</p>

UDKAST

		Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Stat: Ingen Kommuner: Lovforslaget skønnes at medføre administrative konsekvenser for Udbetaling Danmark til systemmæssige tilretninger mv. Regioner: Ingen
Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter § 29, stk. 1, nr. 7, i lov om social pension, har en folkepensionist et bundfradrag på op til 122.004 kr. i et kalender år. Bundfradraget indgår ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget for folkepensionistens pensionstillæg og den personlige tillægsprocent, og gælder for pensionistens egen indtægt ved personligt arbejde. Er folkepensionisten gift eller samlevende med en anden folkepensionist, har pensionisten tilsvarende et bundfradrag på op til 122.004 kr. for ægtefællen eller samleverens indtægt ved personligt arbejde. Såfremt den ene af folkepensionisterne ikke udnytter bundfradraget, er det ikke muligt at overføre en uudnyttet del af bundfradraget til den anden folkepensionist.

Det foreslås i § 29, stk. 1, nr. 7, efter »en folkepensionist« at indsætte »egen« i bestemmelsen.

Den foreslåede ændring vil medføre, at bundfradraget kun vil skulle gælde for folkepensionistens egen indtægt ved personligt arbejde. Forslaget er en konsekvens af, at der med lovforslaget ikke vil skulle ske fradrag som følge af en eventuel ægtefælle eller samlevers indtægt ved personligt arbejde, og at det derfor ikke vil være relevant med et bundfradrag, der gælder for en ægtefælle eller samlevers indtægt ved personligt arbejde.

Der henvises i øvrigt afsnit 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter § 29, stk. 1, i lov om social pension, opgøres indtægtsgrundlaget for en folkepensionists pensionstillæg, varmetillæg, helbredstillæg og mediecheck på baggrund af pensionistens og en eventuel ægtefælle eller samlevers samlede indtægt. Tilsvarende gælder for den supplerende pensionsydelse (ældrecheck). I indtægtsgrundlaget indgår personlig indkomst, positiv kapitalindkomst og aktieindkomst, bortset fra aktieudbytte op til 5.000 kr. For en nærmere beskrivelse af de gældende regler henvises til pkt. 2.1.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i nyt § 29, stk. 1, nr. 10, at der ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter nr. 1 bortses fra en eventuel ægtefælle eller samlevers positive indtægt ved personligt arbejde.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der ved opgørelsen af den samlede indtægt til beregning af indtægtsgrundlaget for folkepensionisters pensions-tillæg, varmetillæg, helbredstillæg, mediecheck og den supplerende pensionsydelse (ældrecheck) vil skulle bortses fra en eventuel ægtefælle eller samlevers positive indtægt ved personligt arbejde. Pensionister vil således stadig have ret til at lade en ægtefælle/samlevers negative indtægt ved personligt arbejde indgå i pensionsberegningen.

Desuden skal der ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget tages hensyn til skatte Lovgivningens regler om overførsel af negativ indkomst til fradrag i andre indkomsttyper, fx overførsel af negativ personlig indkomst til fradrag i positiv kapitalindkomst, overførsel af negativ indkomst til fradrag i senere års indkomst eller overførsel af negativ indkomst til fradrag i en ægtefælles indkomst.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Der er med den foreslåede ændring ikke tiltænkt nogen indholdsmæssig ændring af definitionen og afgrænsningen af indtægt ved personligt arbejde. For en nærmere beskrivelse af den gældende definition henvises til afsnit 2.1.1. i lovforslaget almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Efter § 29, stk. 5, i lov om social pension, skal indtægterne for en ægtefælle eller samlever, som ikke selv er pensionist, nedsættes med et fradragsbeløb, når de indgår i indtægtsgrundlaget ved beregning af en pensionists pensionstillæg.

Fradragsbeløbet udgør som udgangspunkt 54 pct. af ægtefællen eller samleverens indtægter. Fradragsbeløbet skal dog som minimum svare til ægtefællen eller samleverens indtægter, der hidrører fra personligt arbejde, del-pension, kontanthjælp, ressourceforløbsydelse, uddannelseshjælp, sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge, midlertidig arbejdsmarkedsydelse, kontantydelse, integrationsydelse, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, ledighedsydelse, efterløn eller fleksydelse, på op til 10.000 kr.

Efter gældende praksis, jf. dom fra Vestre Landsret U.2017.1020, anses efterløn for indtægt ved personligt arbejde ved beregning af pensionistens indtægtsgrundlag.

Det foreslås i § 29, stk. 5, at »personligt arbejde,« og », efterløn« udgår af bestemmelsen.

Den foreslåede ændring vil medføre, at indtægt ved personligt arbejde, herunder efterløn, ikke vil skulle indgå i beregningen af det minimumsfradrag, der foretages i indtægter fra en ægtefælle eller samlever, der ikke er pensionist, ved beregning af en folkepensionists indtægtsgrundlag. Ændringen skal ses i sammenhæng med, at ægtefællen eller samleverens indtægt ved personligt arbejde fremover ikke vil indgå i beregningen af indtægtsgrundlaget.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Efter § 32 a, stk. 1, i lov om social pension, skal indtægtsgrundlaget for senior- og førtidspension opgøres på baggrund af pensionisten og en eventuel ægtefælle eller samlevers samlede indtægt. I indtægtsgrundlaget indgår personlig indkomst, positiv kapitalindkomst og aktieindkomst, bortset fra aktieudbytte op til 5.000 kr. For en nærmere beskrivelse af de gældende regler henvises til pkt. 2.1.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Efter § 32 a, stk. 1, nr. 6, fradrages en eventuel ægtefælle eller samlevers indtægt ved personligt arbejde på op til i alt 30.000 kr. i et kalenderår, hvis ægtefællen eller samleveren modtager folkepension.

Det foreslås at ophæve § 32 a, stk. 1, nr. 6, og i stedet indsætte en ny bestemmelse i nr. 6, hvoraf det fremgår, at der ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter nr. 1 bortses fra en eventuel ægtefælle eller samlevers positive indtægt ved personligt arbejde.

Den foreslåede ophævelse af § 32 a, stk. 1, nr. 6, vil medføre, at der ikke skal foretages et fradrag på op til 30.000 kr. i en ægtefælle eller samlevers indtægt ved personligt arbejde ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget for senior- og førtidspensionen. Dette skal ses i sammenhæng med den foreslåede tilføjelse af et nyt nr. 6, som vil medføre, at en ægtefælle eller samlevers

positive indtægt ved personligt arbejde ikke længere skal indgå i indtægtsgrundlaget for senior- og førtidspension. Den hidtidige bestemmelsen er derfor ikke længere relevant.

Der er med den foreslåede ændring ikke tiltænkt nogen indholdsmæssig ændring af definitionen og afgrænsningen af indtægt ved personligt arbejde. For en nærmere beskrivelse af den gældende definition henvises til afsnit 2.1.1. i lovforslaget almindelige bemærkninger.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger og til lovforslagets særlige bemærkninger til § 1, nr. 2.

Til nr. 5

Det følger af § 43 a i lov om social pension, at kommunen kan træffe afgørelse om, at retten til førtidspension efter § 16 skal være hvilende. Det fremgår ikke udtrykkeligt af bestemmelsen, hvilke betingelser, der skal være til stede for, at kommunen kan træffe afgørelse om at gøre førtidspensionen hvilende.

Der er heller ikke på bekendtgørelsesniveau fastsat retningslinjer for, hvor hvornår en førtidspension kan gøres hvilende, herunder hvor meget en førtidspensionist skal tjene, før kommunen skal overveje om pensionen skal gøres hvilende.

Efter gældende praksis kan førtidspensionen gøres hvilende, hvis førtidspensionisten i en periode arbejder i et omfang, så vedkommende kan forsørge sig selv. Førtidspensionisten kan til enhver tid vælge at få sin pensionsudbetaling genoptaget, hvis vedkommende ikke længere arbejder. Der skal ikke søges om og tilkendes førtidspension på ny. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at § 43, stk. 1, nyaffattes således, at kommunen kan træffe afgørelse om, at retten til førtidspension efter § 16 skal være hvilende, hvis pensionisten anmoder herom, eller hvis en pensionist under 60 år i en længere periode har arbejdsindkomst, som kan tyde på, at pensionisten vedvarende vil kunne være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde.

Forslaget skal bl.a. ses i sammenhæng med den foreslåede § 1, nr. 6, hvorefter kommunen ikke kan frakende førtidspension i perioden fra den 1. januar 2023 til og med den 31. december 2025.

Forslaget har også til formål at fastsætte retningslinjer for, hvornår en førtidspension kan gøres hvilende. Forslaget ændrer ikke på, at det fortsat er en

konkret vurdering af sagens samlede omstændigheder, som fører til, om en førtidspension skal gøres hvilende.

At pensionen gøres hvilende vil sige, at pensionsudbetalingen ophører, men at der er adgang til at få pensionsudbetalingen genoptaget, ved henvendelse til kommunen. Det kan f.eks. ske, hvis det viser sig, at forudsætningerne om erhvervsindtægts størrelse ikke holder. Der skal ikke søges om og tilkendes førtidspension på ny.

Reglen er en beskyttelsesforanstaltning, og dens formål er at støtte pensionistens forsøg på at gå i arbejde. Ved ordningen skabes der tryghed for, at der er et stabilt forsørgelsesgrundlag at falde tilbage på, hvis bestræbelserne mislykkes.

Bestemmelsen om hvilende pension vil skulle anvendes, når den pågældende har erhvervsindtægt, eller et forestående arbejdsforsøg kan antages at føre til en sådan indtægt. Der skal være tale om erhvervsindtægter, der er så store, at pensionen ikke kan bevares, selv om de helbredsmæssige forhold isoleret set giver grundlag for pensionen.

Baggrunden for at gøre pensionen hvilende kan også være, at det anses for tvivlsomt, om den pågældende efter sin helbredstilstand at dømme vil være i stand til varigt at have en erhvervsindtægt af en sådan størrelse, at pensionen må frakendes.

I perioden fra den 1. januar 2023 til og med den 31. december 2025, hvor det er foreslået, at førtidspension ikke kan frakendes, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, tjener hvilende pension imidlertid som en sikring af, at det ikke er muligt i ubegrænset omfang at have arbejde samtidig med modtagelse af førtidspension.

Der foreslås videre i § 43 a, stk. 2, at beskæftigelsesministeren bemyndiges til at fastsætte regler for vurderingen af, hvornår førtidspension kan gøres hvilende.

Bemyndigelsen forventes at blive anvendt til at fastsætte regler om, at kommunen som udgangspunkt kan tage initiativ til at gøre førtidspensionen hvilende, hvis pensionisten i en længere periode har haft en indtægt, der svarer til ca. 220.000 kr. årligt (2022-niveau). Beløbet svarer til det, der gør sig gældende for seniorpensionsordningen og vil sikre, at pensionisten har et rimeligt forsørgelsesgrundlag, når pensionen gøres hvilende.

Beløbsgrænsen vil indgå som et element i den samlede vurdering af, om førtidspensionisten vedvarende vil kunne være selvforsynende ved arbejdet.

Udbetaling Danmark, som udbetaler førtidspensionen, vil som hidtil skulle sende lister til kommunerne en gang årligt over førtidspensionister, der har større indkomster ved arbejde. På den baggrund kan kommunen vurdere, om der er grundlag for at overveje, om førtidspensionen skal gøres hvilende.

Det forventes også, at der vil blive fastsat regler om, at førtidspensionen gøres hvilende, hvis pensionisten overgår til et fleksjob, eller der gives tilbud om aktiverings- eller revalideringsmæssige foranstaltninger.

Det forudsættes, at pensionen som hidtil gøres hvilende i de tilfælde, hvor der iværksættes revalidering på det almindelige arbejdsmarked med løntilskud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Revalideringsydelse og flekslønstilskud kan ikke udbetales samtidig med førtidspension.

Til nr. 6

Efter den gældende § 44, stk. 1, i lov om social pension skal kommunen træffe afgørelse om frakendelse af førtidspension, hvis der er sket en væsentlig forbedring af arbejdsevnen, som medfører, at pensionisten vedvarende kan være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde.

Efter § 44, stk. 3, kan førtidspensionen ikke frakendes uden pensionistens samtykke, hvis pensionisten er fyldt 60 år. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der i § 44 indsættes et stk. 4, hvorefter kommunen ikke kan træffe afgørelse om frakendelse af førtidspension i perioden fra den 1. januar 2023 til og med den 31. december 2025. Det foreslås også, at førtidspensionen dog kan frakendes i særlige tilfælde.

Det betyder, at førtidspensionister i perioden har sikkerhed for at bevare retten til førtidspension, uanset hvor meget de arbejder.

Når den tre-årige periode er udløbet kan kommunen efter en konkret vurdering træffe afgørelse om frakendelse af førtidspensionen, hvis pensionisten har forbedret sin arbejdsevne i en sådan grad, at pensionisten vedvarende kan forsørge sig selv ved arbejde, herunder i fleksjob. Kommunen kan tage perioder med arbejde, som er placeret i perioden fra den 1. januar 2023

til og med den 31. december 2025, med i den samlede vurdering af, om pensionisten har forbedret sin arbejdsevne i en sådan grad, at førtidspensionen skal frakendes.

Hvis førtidspensionen er gjort hvilende, og den fortsat er hvilende ved udløbet af den tre-årige periode, bør kommunen først vurdere pensionistens fortsatte ret til førtidspension, når pensionen ikke længere er hvilende.

Det foreslås, at førtidspensionen i perioden fra den 1. januar 2023 til og med den 31. december 2025 i særlige tilfælde kan frakendes. Det kan f.eks. være i tilfælde af at førtidspensionisten bevidst har opgivet urigtige oplysninger, der har betydning for retten til førtidspension, i forbindelse med tilkendelsen.

Til § 2

Til nr. 1

Efter § 26, stk. 1, 1. pkt., i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., opgøres indtægtsgrundlaget for en førtidspensionists pensionstillæg, varmetillæg, helbredstillæg og mediecheck på baggrund af pensionisten og en eventuel ægtefælle eller samlevers samlede indtægt.

Efter § 26, stk. 1, 2. pkt., opgøres indtægtsgrundlaget efter lovens § 25, stk. 1-4. I indtægtsgrundlaget indgår personlig indkomst, positiv kapitalindkomst og aktieindkomst, bortset fra aktieudbytte op til 5.000 kr.

Efter § 26, stk. 1, 3. pkt., foretages der ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget et fradrag efter § 29, stk. 1, nr. 7 i lov om social pension. Fradraget på op til 122.004 kr. i et kalenderår foretages i en ægtefælle eller samlevers indtægt ved personligt arbejde, hvis denne modtager folkepension. Dette bundfradrag indgår således ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget for førtidspensionistens pensionstillæg og varmetillæg, helbredstillæg og mediecheck, hvis denne er gift eller samlevende med en folkepensionist. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at § 26, stk. 1, 3. pkt., ophæves, og at der i stedet indsættes en ny bestemmelse i 3. pkt., hvoraf det fremgår, at der ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget bortses fra en eventuel ægtefælle eller samlevers positive indtægt ved personligt arbejde.

Den foreslåede ophævelse af § 26, stk. 1, 3. pkt., vil medføre, at der ikke vil skulle foretages et fradrag på op til 122.004 kr. i en ægtefælle eller samlevers

indtægt ved personligt arbejde ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget for førtidspensionisters pensionstillæg og personlige tillægsprocent. Dette vil skulle ses i sammenhæng med den foreslåede tilføjelse af et nyt 3. pkt., som vil medføre, at en eventuel ægtefælle eller samlevers positive indtægt ved personligt arbejde ikke længere skal indgå i indtægtsgrundlaget for førtidspensionisters pensionstillæg, varmetillæg, helbredstillæg og mediecheck. Den hidtidige bestemmelse er derfor ikke længere relevant.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger og til lovforslagets særlige bemærkninger til § 1, nr. 2.

Der er med den foreslåede ændring, ikke tiltænkt nogen indholdsmæssig ændring af definitionen og afgrænsningen af indtægt ved personligt arbejde. For en nærmere beskrivelse af den gældende definition henvises til afsnit 2.1.1. i lovforslaget almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter § 26, stk. 3, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., skal indtægterne for en ægtefælle eller samlever, som ikke selv er pensionist, nedsættes med et fradragsbeløb, når de indgår i indtægtsgrundlaget ved beregning af en førtidspensionists pensionstillæg.

Fradragsbeløbet udgør som udgangspunkt 54 pct. af ægtefællen eller samlevers indtægter. Fradragsbeløbet skal dog som minimum svare til ægtefællens eller samlevers indtægter, der hidrører fra personligt arbejde, del-pension, kontanthjælp, ressourceforløbsydelse, uddannelseshjælp, sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge, midlertidig arbejdsmarkedssydelse, kontantydelse, integrationsydelse, selvforsørgelsesydelse- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller efterløn, på op til 10.000 kr.

Efter gældende praksis, jf. dom fra Vestre Landsret U.2017.1020, anses efterløn for indtægt ved personligt arbejde ved beregning af pensionistens indtægtsgrundlag.

Det foreslås i § 26, stk. 3, at »personligt arbejde,« og », efterløn« udgår af bestemmelsen. Derudover flyttes »eller« til før »overgangsydelse«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at indtægt ved personligt arbejde, herunder efterløn, ikke vil skulle indgå i beregningen af det minimumsfradrag, der foretages i indtægter fra ægtefælle eller samlever, der ikke er pensionist, ved beregning af en førtidspensionists indtægtsgrundlag. Ændringen skal

ses i sammenhæng med, at ægtefællen eller samleverens indtægt ved personligt arbejde fremover ikke vil indgå i beregningen af indtægtsgrundlaget.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Efter gældende regler i § 106, stk. 1, nr. 1, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats er det fastsat, at dagpengemodtagere, kontanthjælpsmodtagere, uddannelseshjælpsmodtagere, overgangsydelsesmodtagere omfattet af LAB, personer i jobafklaring og ressourceforløb, ledighedsydelsesmodtagere og revalidender, som inden for de næste 6 uger skal overgå til blandt andet ordinært fuldtidsjob, fleksjob, barsel, efterløn, fleksydelse og folkepension, som udgangspunkt ikke er omfattet af pligten til at være aktivt jobsøgende efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om aktiv socialpolitik og deltage i samtaler efter kapitel 6 og 7 og tilbud efter kapitel 11-14 i LAB.

Det foreslås, at § 106, stk. 1, nr. 1, ændres, så seniorpension og tidlig pension omfattes af ordningen om mindre intensiv indsats.

Det betyder, at borgere, som inden for 6 uger overgår til seniorpension og tidlig pension som udgangspunkt ikke er omfattet af pligten til at være aktivt jobsøgende efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om aktiv socialpolitik og deltage i samtaler efter kapitel 6 og 7 og tilbud efter kapitel 11-14 i LAB.

Seniorpensionen blev indført i 2019 som led i aftalen om ret til seniorpension for nedslidte. Tidlig pension blev indført i 2022, som led i aftalen om ny ret til tidlig pension.

Med den foreslåede ændring vil de to ordninger blive sidestillet med folkepension i relation til muligheden for at være omfattet af mindre intensiv indsats.

Beskæftigelsesministeriet vurderer ikke, at ændringen vil have økonomiske konsekvenser.

Til § 4

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2022.

Det foreslås i *stk. 2*, at §§ 1-2 træder i kraft den 1. januar 2023.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. Det skyldes, at lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. ikke gælder for Færøerne og Grønland. Lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. indeholder ikke en anordningshjemmel til at sætte loven i kraft for disse dele af riget.

UDKAST

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering		Lovforslaget
		§ 1
		I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 234 af 12. februar 2021, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 2587 af 28. december 2021, foretages følgende ændringer:
<p>§ 29. Indtægtsgrundlaget for pensionstillæg, varmetillæg efter § 14, stk. 2, helbredstillæg efter § 14 a og mediecheck efter § 14 e opgøres på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælles eller samlevers samlede indtægt. Indtægtsgrundlaget opgøres således:</p> <p>1-6) ...</p> <p>7) Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter nr. 1-6 fradrages en folkepensionists indtægt ved personligt arbejde opgjort efter § 27, stk. 1-5, på op til i alt 122.004 kr. i et kalenderår. Det maksimale fradrag reduceres forholdsmæssigt, hvis pensionisten kun modtager folkepension i en del af året.</p> <p>8-9) ...</p>		<p>1. I § 29, <i>stk. 1, nr. 7</i>, indsættes efter »en folkepensionists«: »egen«.</p>
		<p>2. I § 29, <i>stk. 1</i>, indsættes som <i>nr. 10</i>:</p> <p>»10) Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter nr. 1 bortses fra en eventuel ægtefælles eller samlevers positive indtægt ved personligt arbejde.«</p>
<i>Stk. 2-4. ...</i>		
<p><i>Stk. 5.</i> Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget for beregning af pensionstillæg for en pensionist, der er gift eller samlevende med en person, som ikke modtager social pension, nedsættes ægtefællens eller samleverens indtægter, der indgår i indtægtsgrundlaget, med et fradragsbeløb, jf. § 49, stk. 1, nr. 5. Fradraget efter 1. pkt. skal dog som minimum svare til ægtefællens eller samle-</p>		<p>3. I § 29, <i>stk. 5, 2. pkt.</i>, udgår »personligt arbejde,« og », efterløn«.</p>

UDKAST

verens indtægter, der hidrører fra personligt arbejde, delpension, kontanthjælp, ressourceforløbsydelse, uddannelseshjælp, sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge, midlertidig arbejdsmarkedsydelse, kontantydelse, integrationsydelse, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, ledighedsydelse, efterløn eller fleksydelse, på op til 10.000 kr.		
<p>§ 32 a. Indtægtsgrundlaget for førtidspension og seniorpension opgøres på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælles eller samlevers samlede indtægt. Indtægtsgrundlaget opgøres således:</p> <p>1-5) ...</p> <p>6) Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter nr. 1-3 fradrages en eventuel ægtefælles eller samlevers indtægt ved personligt arbejde opgjort efter § 27, stk. 1-5, på op til i alt 30.000 kr. i et kalenderår, hvis denne modtager folkepension. Det maksimale fradrag reduceres forholdsmæssigt, hvis ægtefællen eller samleveren kun modtager folkepension i en del af året.</p> <p>7-8) ...</p> <p>Stk. 2-8 ...</p>		<p>4. § 32 a, stk. 1, nr. 6, affattes således:</p> <p>»6) Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter nr. 1 bortses fra en eventuel ægtefælles eller samlevers positive indtægt ved personligt arbejde.«</p>
<p>§ 43 a. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at retten til førtidspension efter § 16 skal være hvilende.</p> <p>Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at førtidspensionen inddrages i tilfælde, hvor pensionisten ikke medvirker til de nødvendige undersøgelser, jf. kapitel 3 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, optræning eller andre foranstaltninger, der må antages mere varigt at kunne forbedre arbejdsevnen væsentligt, jf. dog § 43 b.</p>		<p>5. § 43 a, stk. 1, ophæves og i stedet indsættes:</p> <p>»Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at retten til førtidspension efter § 16 skal være hvilende, hvis pensionisten anmoder herom, eller hvis en pensionist under 60 år i en længere periode har arbejdsindkomst, som kan være et udtryk for, at pensionisten vedvarende vil kunne være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde.</p> <p>Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler for vurderingen af, hvornår førtidspension kan gøres hvilende.«</p> <p>Stk. 2 bliver herefter stk. 3.</p>
§ 44. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om frakendelse af førtidspension, hvis der er		

UDKAST

<p>sket en væsentlig forbedring af arbejdsevnen, som medfører, at pensionisten vedvarende kan være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde. I den forbindelse træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om, hvorvidt pensionen skal bevares i indtil 3 måneder efter det tidspunkt, fra hvilket frakendelse efter 1. pkt. kan ske.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Pensionisten kan selv rejse sag om frakendelse af pension.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Efter det fyldte 60. år kan pension uden pensionistens samtykke ikke frakendes.</p>		
		<p>6. I § 44 indsættes som stk. 4:</p> <p>»Stk. 4. Uanset stk. 1 kan kommunalbestyrelsen ikke træffe afgørelse om frakendelse af førtidspension i perioden fra den 1. januar 2023 til og med den 31. december 2025. Uanset 1. pkt. kan førtidspensionen frakendes i særlige tilfælde.«</p> <p>Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.</p>
<i>Stk. 4-5 ...</i>		
		§ 2
		<p>I lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 233 af 12. februar 2021, som ændret ved § 2 i lov nr. 707 af 26. april 2021, § 4 i lov nr. 1171 af 8. juni 2021 og § 2 i lov nr. 2587 af 28. december 2021, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 26. Indtægtsgrundlaget for pensionstillæg, varmetillæg efter § 17, stk. 1, helbredstillæg efter § 18 og mediecheck efter § 20 a, opgøres på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælles eller samlevers samlede indtægt. Indtægten opgøres efter § 25, stk. 1-4. Ved opgørelsen efter § 25, stk. 1, foretages der fradrag efter § 29, stk. 1, nr. 7, i lov om social pension i en ægtefælles eller samlevers indtægt, hvis denne modtager folkepension. Ved opgørelsen efter § 25, stk. 3, foretages ikke fradrag efter nr. 3. Ud over de i § 25, stk. 3, nævnte fradrag foretages der</p>		<p>1. § 26, stk. 1, 3. pkt., affattes således:</p> <p>»Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter § 25, stk. 1 bortses fra en eventuel ægtefælles eller samlevers positive indtægt ved personligt arbejde.«</p>

UDKAST

fradrag for engangsbeløb udbetalt til en ægtefælle eller samlever efter § 15 d, stk. 4, i lov om social pension.		
<i>Stk. 2. ...</i>		
<i>Stk. 3.</i> Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget for beregning af pensionstillæg for en pensionist, der er gift eller samlevende med en person, som ikke modtager social pension, nedsættes ægtefællens eller samleverens samtlige indtægter, der indgår i indtægtsgrundlaget, med et fradragsbeløb, jf. § 48, stk. 1, nr. 4. Fradraget efter 1. pkt. skal dog som minimum svare til ægtefællens eller samleverens indtægter, der hidrører fra personligt arbejde, delpension, kontanthjælp, resourceforløbsydelse, uddannelseshjælp, sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge, midlertidig arbejdsmarkedsydelse, kontantydelse, integrationsydelse, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller efterløn, på op til 10.000 kr. <i>Stk. 4-5. ...</i>		2. I § 26, stk. 3, 2. pkt. udgår »personligt arbejde,« og »efterløn«, og », overgangsydelse« ændres til: »eller overgangsydelse«.
		§ 3
		I lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats, som ændret senest ved lov nr. 2590 af 28. december 2021, foretages følgende ændring:
§ 106. Personer omfattet af § 6, nr. 1-5, 7 og 8, personer omfattet af § 6, nr. 9, som modtager ledighedsydelse, og personer omfattet af § 6, nr. 10, er ikke omfattet af pligten til at være aktivt jobsøgende efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om aktiv socialpolitik, jf. dog stk. 2, og deltage i samtaler efter kapitel 6 og 7 og tilbud efter kapitel 11-14, jf. dog nr. 4, hvis personen 1) kan dokumentere, at den pågældende inden for de næste 6 uger skal påbegynde ordinært job på fuld tid eller fleksjob eller skal på barsel eller overgå til efterløn, fleksydelse eller folkepension,		1. I § 106, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »fleksydelse«: », tidlig pension, seniorpension«.

UDKAST

2-3)...		
<i>Stk. 2-3. ...</i>		

UDKAST